

HANGON KAUPUNKI
HANGÖ STAD

RAMBOLL

Helposti saavutettava Hanko

LIITE 1

Katsaus strategisiin tavoitteisiin

Hangon strategia 2025 – Hyvän elämän merikaupunki

Visio: Hanko on v. 2025 kasvava, vetovoimainen merellinen kaupunki, jossa hyvä elämä perustuu sujuvaan arkeen, viihtyisään ympäristöön ja elinvoimaiseen yritystoimintaan. Kestävän kehityksen tavoittelu ohjaa läpäisevästi kaikkea ja kaikkien tekemistä.

Strategisia päämääriä:

- Yritystoiminnan ja työpaikkojen lisääminen
- Tuloksellisuuden parantaminen
- Vireä Hango ympäri vuoden
- Terveiden ja hyvinvoinnin edistäminen
- Kaupungin yleisilmeen ja ympäristön siisteyden vaaliminen
- Vahvuuksia hyödynnetään ennakkoluulottomasti
- Poimintoja strategisista aloitteista

Seniorikansalaisten turvallisuus

län karttuessa ja toimintakyvyn heiketessä arjen turvallisuus nousee yhä merkittävämpään rooliin. Esteettömyys asumisessa ja kulkureiteillä, hyvä kulkuväylien kunnossapito ja aktiivisuus liikkumisen turvalaitteiden käyttöönotossa helpottaa asioimista ja vähentää onnettomuuksia.

Turvallisten tapahtumien kaupunki

Matkailun edistäminen, ja tapahtumat kävijävirtaa kasvattavana tuotannon alana, on keskeinen strateginen linjaus Hangossa. Siksi tapahtumaturvallisuus on tarpeen ottaa tietoisemman tarkastelun kohteeksi. Tapahtumien hyvä suunnittelu ja tukipalveluiden, kuten opasteiden, tiedotuksen, järjestyksenvalvonnan, vartioinnin, kameravalvonnan, valaistuksen, kulunvalvonnan ja paloilmoitinjärjestelmien kokonaisuus turvaa miellyttävän kokemuksen niin asukkaille kuin vierailijoille.

Hangon kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma 2022-2026

Edistämishjelma

Vuosille 2022-2026 tähtäävä ohjelma päivittää edellisessä viisivuotishjelmassa asetettuja tavoitteita ja niiden toteutumista toteuttavia toimenpiteitä. Keskeinen suunnittelun lähtökohta on kävelyn ja pyöräilyn erilaisten ominaisuuksien ja tarpeiden tunnistaminen. "Kevyen liikenteen" suunnittelun aikakausi on ohi.

Tärkeimpiä toimia kestävien kulkutapojen suosion kasvattamiseen ovat turvallisen ja käytettävän infran rakentaminen sekä liikkumistottumuksiin vaikuttaminen kaavoituksen ja liikkumisen ohjauksen keinoin.

Ohjelman tavoitteet tiivistetysti

Tavoitteet ja niitä tukevat toimenpiteet toteuttavat Hangon kaupunkistrategiaa ja tiivistävät asukkaiden sekä päättäjien toiveita kestävästä liikkumisesta.

Kävelyn ja pyöräilyn edistämisen tavoitteita on neljä; turvallisuus, sujuva arki, hyvinvointi ja yhteisöllisyys.

- Eri kulkutavoin liikkuminen koetaan turvalliseksi. Liikkumisen turvallisuus on perusedellytys kestävien kulkutapojen valinnalle. Liikkuminen on esteetöntä ja arki sujuu ympärivuotisesti kävellen ja pyöräillen. Jalankulun ja pyöräliikenteen reitit ovat suoria ja hyvin hoidettuja mahdollistaen arkitarpeiden helpon hoitamisen.
- Viihtyisä elinympäristö rentouttaa ja luo arvoa elämään. Ympäristössä liikkuvien, näkyvien ja kuuluvien ihmisten määrästä ja kohtaamisista saadaan hyvinvointia ja terveyden kohotusta.
- Aktiiviseen ja vetovoimaiseen kaupunkiin on ilo tulla kauempaakin. Hangon kilpailukykyä kasvatetaan omalaatuisia piirteitä korostamalla. Asukkaita, yrityksiä ja vierailijoita osallistetaan kampanjoilla ja tapahtumilla.

Hangon kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma 2022-2026

Suunnitteluperiaatteita

- Liikennemuodot erotellaan tarpeen mukaisesti (autoliikenne/pyöräliikenne ja jalankulku/pyöräliikenne).
- Kunnossapito on korkeimmassa luokassa (kesä ja talvi)
- Pääreitit ovat esteettömiä. Käytetään anteeksiantavia rakenteita.
- Laadukkaat ja yhdenmukaiset järjestelyt (leveys, tiemerkinnt, risteysjärjestelyt ym.) parantavat seurattavuutta

Tärkeimmät kehittämistarpeet

- Kävelyreittien esteettömyyden parantaminen
- Kävelyreittien turvallisuuden parantaminen
- Toimenpiteitä
- Esteettömyyskarttoitus
- Kunnossapidon tehostaminen

Osassa toimenpiteistä on vaikutusta myös ympäristön viihtyisyyteen mm. moottoriliikenteen melutason alentamisen kautta. Viihtyisyyden lisääminen on olennaista erityisesti hitaasti ja esteettömän aistinvaraisesti liikkuvalla jalankulkijalle. Toimenpiteitä kaupunkivihreään, kaupunkikalusteisiin, julkisivuihin ja muihin yksityiskohtiin kohdistuu jalankulkualueille.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen strategia

Perustehtävä

Perustehtävämme on asukkaidemme ja asiakkaidemme hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden tukeminen ja edistäminen yhdessä heidän kanssaan

Arvot

Teemme työtämme asiakaslähtöisesti ja tuemme hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta elämän eri tilanteissa. Hyvinvointialueemme järjestää palvelunsa yhdenvertaisesti, jotta riittävät, oikea-aikaiset ja laadukkaat palvelut toteutuvat kaikille alueen asukkaille. Toimimme vastuullisesti eli sosiaalisesti, taloudellisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla. Toimivat ja kestävät palvelut edellyttävät meiltä eteenpäin katsovaa ja uudistumiskykyistä asennetta.

Strategiset linjaukset ja päämäärät

Palvelumme ovat sujuvia ja saavutettavia. Palvelumme tukevat hyvää elämänlaatua ja toimintakykyä.

Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelma 2023-2026

Toiminta ja tavoitteet

Strategiset painotukset

- Liikenteen linjaukset: Kestävä liikenne – kestävällä liikenteelle hillitsemme ilmastonmuutosta ja turvaamme terveellisen elinympäristön
- Elinvoimaa alueelle: Saavutettavuudella mahdollistamme alueen elinvoimaisuuden
- Turvallinen liikenne: Turvallinen liikenne syntyy yhteistyöllä ja tienpidon voimin

Turvallinen liikkuminen

- Kestävän ja turvallisen liikennekulttuurin parantamiseen tähtäävien toimenpiteiden lisäksi suunnitelmissa määritetään yhdessä tärkeimmät pienet toimenpiteet jalankulku- ja pyöräily-yhteyksien, joukkoliikennepysäkkien sekä kestävästi liikkumisen matkaketjujen parantamiseksi. Samalla huomioidaan tärkeät kohderyhmät, kuten esim. lapset ja iäkkäät, arvioimalla päiväkotien, koulujen sekä palvelutalojen ja hoitokotien ympäristöjen parantamistarpeita.

- Uusien jalankulku- ja pyöräteiden toteutusten osalta tärkeimpänä lähtökohtana on joka kolmas vuosi päivitettävä tarvekori, jossa otetaan huomioon kuntien näkemykset uusien jalankulku- ja pyöräily-yhteyksien tärkeydestä. Näistä kiireellisimpiä pyritään viemään tiesuunnitteluun ja kohti toteutusta – tämän osalta ratkaisevassa roolissa on myös yhteisrahoituksesta sopiminen kunnan kanssa

Liikennejärjestelmätyö

- Huolehdimme ELY-keskuksessa alueiden ja erityisesti kasvavien kaupunkiseutujen saavutettavuudesta. Saavutettavuus on elinkeinoelämän lisäksi tärkeää myös työ- ja opiskelumatkoilla. Turvaamme joukkoliikenteen palvelut erityisesti tärkeimmillä opiskelu- ja työmatkayhteyksillä.
- Turvallisen ja terveellisen ympäristön saavuttaminen on tärkeää liikennejärjestelmätyössä. Suunnittelemme ELY-keskuksessa kuntien kanssa yhteistyössä turvallista ja kestävästi liikennettä tukevia toimenpiteitä. Liikennejärjestelmän turvallisuutta ja kestävyttä lisätään usein samoin keinoin.

Valtakunnallinen liikenneturvallisuusstrategia 2022–2026

Strategiset linjaukset

- 1) Liikenneturvallisuus on koko yhteiskunnan yhteinen asia,
- 2) Päätöksenteon on perustuttava tietoon,
- 3) Eri toimijoiden liikenneosaamista on lisättävä,
- 4) Asenteiden on muututtava liikenteessä,
- 5) Liikennejärjestelmän ja sen kaikkien osien on oltava turvallisia,
- 6) Teknologinen kehitys tuo turvallisuutta ja
- 7) Lainsäädännön on edistettävä turvallisuutta.

Nostoja linjauksista

Vastuullisessa liikenneturvallisuuden suunnittelussa huomioidaan myös ihmisten tuntemukset turvallisuudesta. Liikenne koskettaa kaikkia ja kaikki ovat jollakin tavalla liikenteen kanssa tekemisissä, eivät pelkät riskiryhmät. Tunne liikenteen turvattomuudesta ei saa rajoittaa kenenkään liikkumista. Ei silloinkaan, kun ihmisellä on jokin fyysinen vamma tai muu toimintaan vaikuttava rajoite.

Turvallinen ja esteetön liikenne helpottaa autoilusta luopumista esimerkiksi silloin, kun ajokyky on heikentynyt ikääntymisen vuoksi. Itsenäinen liikkumismahdollisuus on osa elämän laatua ja yhdenvertaisuutta. Liikennejärjestelmän onkin oltava turvallinen, saavutettava ja tasa-arvoinen kaikille käyttäjäryhmille.

Nostoja toimenpiteistä

- Pyöräliikenteen- ja jalankulkuväylien kunnosta huolehditaan kaikkina vuodenaikoina, muun muassa hyvällä suunnittelulla, ylläpitotoimenpiteillä ja hoidolla. Turvallisuuden lisäksi tulee erityisesti kiinnittää huomiota esteettömään liikkumiseen talvisin. Kehitetään kunnossapitoon liittyvää käyttäjäymmärrystä, vuorovaikutusta ja tietopohjaa kunnossapidon vaikutuksista liikenneturvallisuuteen.
- Pyöräliikenne ja kävely huomioidaan osana matkaketjuja. Erityistä huomiota kiinnitetään liittymäalueiden ja ajoradan ylityspaikkojen sekä liikenteen solmukohtien ja asemanseutujen kehittämiseen.
- Perusväylänpidolla ja katujen kunnossapidolla parannetaan liikenneturvallisuutta.

YK:n vammaissopimus

Yhdistyneiden kansakuntien YK vammaissopimuksen yhdeksännessä artiklassa määritetään esteettömyyttä ja saavutettavuutta. Artikla määrittää vammaisten ihmisten oikeuksia itsenäiseen ja täysimääräiseen elämään seuraavasti: Jotta vammaiset henkilöt voisivat elää itsenäisesti ja osallistua täysimääräisesti kaikilla elämänalueilla, sopimuspuolet toteuttavat asianmukaiset toimet varmistaakseen vammaisille henkilöille muiden kanssa yhdenvertaisen pääsyn fyysiseen ympäristöön, kuljetukseen, tiedottamiseen ja viestintään, muun muassa 5 tieto- ja viestintäteknologiaan ja -järjestelmiin, sekä muihin yleisölle avoimiin tai tarjottaviin järjestelyihin ja palveluihin sekä kaupunki- että maaseutualueilla.

Näitä toimia, joihin sisältyy saavutettavuuden esteiden tunnistaminen ja poistaminen, sovelletaan muun muassa: rakennuksiin, teihin, kuljetukseen sekä muihin sisä- ja ulkotiloihin, koulut, asunnot, terveydenhuoltoyksiköt ja työpaikat mukaan lukien (Yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista 27/2016 artikla 9)

https://www.finlex.fi/fi/sopimukset/sopsteksti/2016/20160027/20160027_2#idp446

Maankäyttö- ja rakennuslaki

Maankäyttö- ja rakennuslain pykälässä 117 säädetään rakentamiselle asetettavista vaatimuksista. Rakennuksen tulee olla soveltuva suhteessa sen ympäröivään rakennettuun ympäristöön ja maisemaan. Laki määrittää rakennuksen korjaus-, huolto- ja muunneltavuusehtoja sekä painottaa hyvää rakennustapaa. Se toimii myös vahvana pohjana esteettömän ympäristön rakentamiselle ja ylläpidolle: "Alueiden käytön suunnittelun tavoitteena on vuorovaikutteiseen suunnitteluun ja riittävään vaikutusten arviointiin perustuen edistää turvallisen, terveellisen, viihtyisän, sosiaalisesti toimivan ja eri väestöryhmien, kuten lasten, vanhusten ja vammaisten tarpeet tyydyttävän elin- ja toimintaympäristön luomista. (Maankäyttö- ja rakennuslaki 5 §)" "Katu on suunniteltava ja rakennettava siten, että se sopeutuu asemakaavan mukaiseen ympäristöönsä ja täyttää toimivuuden, turvallisuuden ja viihtyisyyden vaatimukset." (Maankäyttö- ja rakennuslaki 85 §)"

"Rakennettu ympäristö on pidettävä rakennusluvan mukaisessa käytössä ja siistissä kunnossa. Kunnan määräämä viranomaisen osaltaan valvoo, että liikenneväylät, kadut, torit ja katuaukiot sekä puistot ja oleskeluun tarkoitettut ulkotilat täyttävät hyvän kaupunkikuvan ja viihtyisyyden vaatimukset. Kevyen liikenteen väylät tulee säilyttää liikkumiselle esteettöminä ja turvallisina. (Maankäyttö- ja rakennuslaki 167 §)"

Laki on parhaillaan kokonaisuudistuksen alla. Uudistuksella tavoitellaan mm. rakentamisen laadun parantamista, hiilineutraalia yhteiskuntaa sekä digitalisaation edistämistä. Prosessin on määrä valmistua vuonna 2022.